

Intressanta fynd av skalbaggar 2013

JOHNNY LINDQVIST

Ett vädermässigt mycket märkligt år. Den nästan snöfria vintern övergick i en kall vår med djup tjäle i marken nästan ända fram till maj, vilket medförde att många buskar och andra växter torkade ut och dog, speciellt hårt drabbat blev blåbärsriset. Till slut följde så en varm och torr sommar.

Kanske beroende på våren som kom av sig, men jag upplever det som ett ”dåligt” skalbaggsår 2013, och jag har hört det samma från flera andra personer. Ett antal intressanta rapporter blev det i alla fall. Tack till alla rapportörer.

Namnförkortningar

Bertil Andrén	(BA)
Nils-Gunnar Eek	(NGE)
Joel Hallqvist	(JH)
Johnny Lindqvist	(JL)

DYKARE Dytiscidae

Hydroporus neglectus Schaum

BO. Långelanda 500 m SSV Näs 30.12.2013 (BA)

Flera ex hävdades i ett skogskärr med mossor i kanten och multnande löv på botten. Arten hör till de dykare, som övervintrar som aduler och som gynnsamma år kan vattenhåvas mitt i vintern.

JORDLÖPARE Carabidae

Demetrius atricapillus (Linnaeus)

VG. Brännö, Galterö 17.05.2013 (NGE)

Ny för Västergötland. Ett ex funnet bland torrt gräs, sandstrand.

Demetrius atricapillus. Foto: Nils-Gunnar Eek.

PALPBAGGAR Hydrophilidae

Cercyon depressus Stephens

BO. Orust, Vindön 31.03.2013 (JH)

En typisk havsstrandart som återfinns runt våra kuster upp till Hälsingland. Lever i samma miljö och stundtals tillsammans med *Cercyon littoreus* men är betydligt ovanligare än denna art. Som namnet antyder har den ett något tillplattat utseende vilket gör den lätt igenkännlig i det ibland ganska besvärliga *Cercyon*-släktet. Arten är sällan rapporterad, vilket säkert är en kombination av att den är relativt ovanlig och att stranddjur och palpbaggar generellt är undersamlade. Två ex sällades i driftrand på sandstrand.

STUMPBAGGAR Histeridae

Carcinops pumilio (Erichson)

BO. Orust, Töllås 19.05.2013 (JH)

Ny för Bohuslän. Arten spred sig till Sverige i början på 1900-talet och har successivt ökat sin utbredning och är nu spridd över större delen av landet. Hittas typiskt i komposter av olika slag. Tre individer funna i hushållskompost.

FJÄDERVINGAR Ptiliidae

Ptenidium punctatum (Gyllenhal)

BO. Orust, Vindön 31.03.2013 (JH)

En havsstrandart som återfinns under fångskor och stenar främst längs våra sydliga och västliga stränder men är funnen upp till den Hälsingska kusten. Arten är relativt sällan rapporterad men detta beror antagligen mest på dess livsmiljö och lilla storlek. Antagligen är den inte särskilt ovanlig på havsstränderna runt vårt land. Ett ex sällades i driftrand på sandstrand.

KORTVINGAR Staphylinidae

Pycnoglypta lurida (Gyllenhal)

VG. Skeplanda, Boet 27.12.2013 (JL)

Göteborgsposten skrev om översvämning av Hålsjön norr om Skeplanda. Givetvis fick det bli ett besök dit för sållning av (den dock magra) driften. Detta gav fyra ex av den nordliga, i Västsverige sällsynta *Pycnoglypta lurida*. I Artportalen finns endast en fyndrapport från vardera landskapen Vg, Bo och Dls. Med i sållet fanns även *Stenus lustrator* och *Stenus palustris*.

Acrotona troglodytes (Motscholsky)

BO. Orust, St. Sandviken 30.03.2013 (JH)

BO. Hisingen, Kippholmen 21.11.2013 (JL)

En sällsynt, utpräglad sydlig art som endast vid något enstaka tillfälle tagits i Västergötland och Bohuslän vilket också är dess nordgräns. Vid båda fyndtillfällena ovan genom sållning vid murkna träd.

Oxytelus migrator Fauvel

BO. Orust, Töllås 19.05.2013 (JH)

Ny för Bohuslän. En nyligen invandrad art som återfinns i spridda landskap över landet. Ett ex hittades i hushållskompost. Läs vidare i Aromia 3-2013 om invandrade arter.

Stenus calcaratus Scriba

BO. Hisingen, Kippholmen 21.11.2013 (JL)

Alltid lika roligt att stöta på denna exklusiva västkustart, tillika ”gigant” bland stenuserna. En hona sållades i vassdrift. Andra arter av släktet var *S. carbonarius* och *S. nitens*.

Philonthus mannerheimi Fauvel

BO. Orust, Töllås 17.05.2013 (JH)

Rapporterades som ny för Bohuslän 2010 av Sven Lenartsson. Denna sällsynta kortvinge, som föredrar lite fuktigare miljöer, är spridd i södra delen av landet. En hane hävdades när den kom flygandes över åkermark.

Philonthus furcifer Renkonen

BO. Hisingen, Björlanda kile 21.11.2013 (JL)

Stora mängder tång hade spolats långt upp på stranden efter den senaste höststormen. Vid sållning av tången och allehanda drift togs två ex av denna mycket sällsynta *Philonthus*. Biotopen är typisk för arten, som även förekommer vid älvstränder. Med i sållgodset fanns även *Quedius umbrinus*, *Ocalea picata*, *Acrotona pygmaea* och *Oxypoda funebris*.

BLADHORNINGAR Scarabaeidae***Osmoderma eremita*** (Scopoli) – läderbagge

VG. Råda Säteri 18.07.2013 (JL),

leg. Anita Sjöstrand

Fridlyst, rödlistad NT. Kanske årets roligaste fynd då det är gjort på en lokal som för länge sedan hyste läderbagge, och där man trott att den sedan länge varit försvunnen. Läderbaggen kröp på en ihålig jätteask som under skalbaggsinven-

teringen av Råda Säteri 2001 undersöktes vid flera tillfällen (även med fällor), dock utan några spår av *Osmoderma*. Foto på exemplaret finns i Artportalen.

Gnorimus nobilis (Linnaeus, 1758)

– ädelguldbagge

BO. Forshälla, 600 m SSV Lissleröd 14.07.2013 (BA)

Rödlistad NT. Ett ex av arten påträffades i en vresrosblomma alldeles intill pendelparkeringen.

KNÄPPARE Elateridae***Ampedus pomorum*** (Herbst, 1784)BO. Valla, Sundsby 10.06 och 17.06.2013 (BA),
det. Niklas Franc

Den kanske vanligaste ”rödrocken” – dock inga fynd i Artportalens skalbaggs katalog i BO efter 2011. Ett ex av arten hävdades i skogsbrynet vid bortre parkeringen och ett ex togs kravlande på stigen strax norr om densamma.

OLJEBAGGAR Meloidae***Apalus bimaculatus*** (Linnaeus, 1761) – bibagge

BO. Hjärtum, 150 m SO Maen 20.04.2013 (BA)

Rödlistad NT. På sanddynerna i området kröp ett ex och ytterligare ett ex, som var dött, sågs.

LÅNGHORNINGAR Cerambycidae***Anoplodera sexguttata*** (Fabricius, 1775)

– sexfläckig blombock

BO. Valla, Sundsby (BA)

Rödlistad NT. Arten hade 2013 ett ”dåligt” år. Som flest sågs tre ex den 10 juni i blommor av kirskaal invid den nyanlagda köksträdgården. En annan av faunavårdsarterna, den mindre ekbocken, som tidigare år noterats för området, syntes inte alls till.

Översvämning vid Hålsjön. Lokal för *Pycnoglypta lurida*. Foto: Johnny Lindqvist.